

CUVÂNT ÎNAINTE

Numărul IV/2005 al „A.M.S.” cuprinde trei secțiuni, toate cu caracter aniversar: **500 de ani** de la trecerea în eternitate a lui Ștefan cel Mare; **50 de ani** de la decesul Maestrului George Enescu; **50 de ani** de activitate muzeistică la Botoșani.

În cadrul **primei secțiuni** au fost incluse 17 contribuții, dintre care 9 inedite și 8 edite, preluate din diferite periodice științifice, volume de autor sau colective românești, cu acordul expres al autorului respectiv. Redactorii coordonatori au urmărit ca amintitele contribuții să prezinte majoritatea domeniilor de manifestare ale îndelungatei și complexe domnii a lui Ștefan cel Mare. S-a urmărit, de asemenea, reliefarea unor realități obiective sau aspecte de imagine ori de metodologie a investigației istorice deloc sau puțin abordate în istoriografia ștefaniană până în 2004: documente otomane despre principele moldav, izvoare diplomatice venețiene referitoare la anul crucial **1484**; numismatica ștefaniană de factură otomană, voievodul în posteritate, Țara Moldovei - centru și factor de putere în triunghiul de forțe: Regatul polon - Regatul maghiar - Imperiul otoman, „frontul românesc antiotoman” – realitate sau mit? etc.

Astfel, medalionul închinat lui **Ștefan cel Mare** (C. Rezachievi) a fost completat cu lămurirea semnificațiilor zilei de **12 aprilie** în viața voievodului (L. Șimanschi), aspectelor **politicii sale interne** (Ș. Papacostea), **reacțiilor numismatice** moldave la invazia asprilor otomani (E. Nicolae), **rolului lui Ștefan** la dezvoltarea târgului Botoșani (D. Botezatu), vestigiilor arheologice ale epocii ștefaniene (P. Batariuc - E. Setnic, F. Hău). De asemenea, prin **interpretarea** diferitelor izvoare istorice inedite sau puțin cunoscute și utilizate în istoriografie, a fost trasată evoluția raporturilor internaționale ale Țării Moldovei în epoca ștefaniană (E. Denize, M. Soreanu), cu referire specială la cele cu Imperiul otoman (M. Maxim, O. Cristea, D. Prodan) și cu Regatul polon (Ven. Ciobanu). **Imaginea** lui Ștefan cel Mare în posteritatea cu caracter aniversar a fost conturată de A. Mihalache (pentru anul 1904), B. Murgescu, C. Chiricheș - M. Cornaci (pentru anul 2004). **Epopoea** statuii lui Ștefan de la Chișinău, în fața pericolului bolșevic a fost povestită de I. Bejenaru, iar o **bibliografie selectivă** a epocii ștefaniene a fost întocmită de D. Prodan.

Secțiunea a II-a include două contribuții inedite referitoare la legăturile Maestrului George Enescu cu orașele Botoșani și Dorohoi (I. Bejenaru) și la reorganizarea caselor memoriale ale ilustrului muzician de la Dorohoi și Liveni (L.

Pârvan, director al Muzeului Județean Botoșani). Astfel, au fost mai bine lămurite legăturile multiple ale botoșăneanului, românului și universalului Maestru G. Enescu, cu locurile natale, de unde a absorbit seva creatoare a operelor sale muzicale nemuritoare.

În fine, a **treia secțiune** este un omagiu adus semicentenarului activităților și instituțiilor muzeale botoșănene (1955-2005). Cu un **debut modest** la începutul secolului al XX-lea (conturat de D. Vilhelm), preocupările botoșănene de muzeistică s-au materializat în 1955 prin **înființarea** Muzeului Raional Botoșani (prezentată de Gh. Median), cu diferite colecții (de ex.: **istorie - arheologie medievală** - E. Setnic) și secții (de ex.: de **etnografie** - S. Băltuță). **Legislația actuală** în domeniul patrimoniului și monumentelor istorice din Moldova de Nord a fost prezentată de acad. R. Theodorescu, cu exemplificări pentru jud. Botoșani.

Vol. IV/2005 al „A.M.S.” cuprinde, de asemenea, un **Cuvânt înainte** și o listă cu **abrevierile** utilizate, întocmite de D. Prodan. Cuprinsul în limba engleză al volumului și rezumatele în limbi străine ale contribuțiilor se înscriu în setul cerințelor metodologice unanim acceptate și utilizate. Secțiunile prezentului tom sperăm să capteze interesul cercetătorilor români și străini ai fenomenelor respective, să contribuie la lămurirea unor aspecte controversate încă ale realităților avute în vedere, să popularizeze rezultatele istoriografiei românești ștefaniene și, în paralel, să promoveze vocația europeană a istoriei românești, în perspectiva aderării României la Uniunea Europeană în 2007. La sfârșitul volumului am atașat o prezentare a vieții și operei istoriografice a regretatului medievist **Leon Șimanschi**, prematur dispărut dintre noi chiar în perioada alcătuirii sumarului prezentului număr al „A.M.S.”, pe care l-a onorat cu o contribuție inedită.

Paternitatea și responsabilitatea afirmațiilor, ipotezelor, concluziilor, etc. din contribuțiile incluse în „A.M.S.”, IV/2005 revine, conform art. 206 C.P., exclusiv autorilor acestora. Imperfecțiunile tehnice ale prezentului tom sunt asumate integral de către, evident, cei doi redactori coordonatori. Aceștia mulțumesc încă o dată autorilor studiilor pentru disponibilitatea de a fi participat la alcătuirea prezentului volum, autorilor și editurilor pentru permisiunea acordată spre republicarea contribuțiilor științifice deja editate cu ocazia „2004 - Anul Ștefan cel Mare și Sfânt”. Redactorii responsabili lansează, și cu această ocazie, invitația adresată cercetătorilor interesați să participe, cu studiile lor, la alcătuirea numărului V/2007 al „A.M.S.”, care va apare în 2007, sub egida unei alte aniversări ștefaniene: „1457-2007: 550 de ani de la urcarea pe tronul Țării Moldovei a lui Ștefan cel Mare și Sfânt”.

Dan PRODAN